

A LAP ELŐFIZETÉSI ÁRA:

Egy évre	6 frt. — kr.
Fél évre	3 " — "
Negyed évre	1 " 50 "
Egyes szám ára	6 kr.
Külföldre egy évre	8 frt. — kr.

Ezen lap megjelenik
hetenkint kétszer:
vasárnap és csütörtökön.

SZÉKELYFÖLD.

Közgazdasági, társadalmi és szépirodalmi hirlap,
a csikmegyei gazdasági egyesület hivatalos közlönye.

Hirdetések közlési díja:
minden egy hasábas 1 garmond
sorért vagy annak térfogatáért
4 kr. s minden egyszeri közlés
után 30 kr. bélyegdíj fizetendő.
Nagy és többször közlendő
hirdetményt a kiadóhivatal ár-
kedvezményben részesít.

A „Nyíltér” rovatban
közlendő cikkek soronkint
10 kr. díjért közöltnak.

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓ-HIVATAL:

Kézdí-Vásárhelyt:

Csik-Szeredában:

Székely-Udvarhelyt:

Szabó Albert könyvnyomdájában.

T. Nagy Imre szerkesztő lakásán.

Dr. Kádbó Ferenc szerkesztő lakásán.

A lap tartalmát illető közlemények, valamint előfizetési pénzek, hirdetmények, nyíltérek stb. mindhárom szerkesztőségben és kiadóhivatalban elfogadtnak.

Felhívás előfizetésre

a „Székelyföld” 1883. évi (második) folyamára

A „Székelyföld” című közgazdasági társadalmi és szépirodalmi, hetenként jelenlegi nagyságában 2-szer megjelenő hirlapra a következő árakkal előfizetést nyitunk:

Egy évre	6 frt. — kr.
Fél évre	3 frt. — kr.
Negyed évre	1 frt 50 kr.
Külföldre egy évre	8 frt. — kr.

Előfizetési pénzek bármely időben elfogadtnak.

Lapunk azon előfizetőit, kik előfizetéseikkel még hátralékban vannak, tisztelttel kérjük azoknak beküldésére.

Kérjük egyúttal t. előfizetőinket, sziveskedjenek előfizetéseiket minél előbb megújítani, hogy lapunk szétküldésében zavar ne forduljon elő.

Az előfizetési pénzek a kiadó-hivatalba és pedig K.-Vásárhelyt a nyomdába, vagy Csik-Szeredába T. Nagy Imre, Székely-Udvarhelyre Dr. Kádbó Ferenc szerkesztőkhöz küldendők, vidékről legcélszerűbben posta-utalvánnyal.

A „Székelyföld” kiadó-hivatala.

Czifrázkodunk.

Csik-Szereda, 1883. okt. 19.

Szomorú sajnálkozással néztem végig a közelebbmult sokadalom alkalmával a ruhaboltosok sátraiban székely népi asszonyi nemének forgolódását. A kereskedők igen jó üzletet csináltak. Nem irigylem tőlük, sőt minél több jó üzletet kívánok nekik. A mit én ott végig néztem, az nem az ő hibája, hanem népiünk okatlan könnyelműségéből folyó okatlan pazarlás és istentelen czifrázkodás. Végig néztem, hogy a ruha-

kereskedők kész ruháit, melyek már divatból kimentek, minő mohó vágygyal szerzik meg falusi asszonyaink és leányaink. Láttam nagyobbára szolgáló leányokat, kik egész évi bérüket adták oda egy-egy czifra felsőért. Nem tudtam elfojtani egy-egy keserű mosolyt, melyel, nem tudom, az illetők boldogtalanságán-e vagy boldogságán mosolygottam. Ők olyan boldogoknak látszottak, hogy czifra ruba birtokába jutottak; én meg ellenkezőleg olyan boldogtalannak néztem őket, hogy sajnálkoztam rajtuk. Láttam egy szolgálot, ki 25 frtért vásárolt meg egy felsőt s gazdája fejszoválás közt fizette ki az árát. Szegénynek nem is volt egyéb vagyona ezen felsőnél. Ráöltötte a karton köntösre, melyen a holdvilág is keresztül süt jó kedvében, a napfény pedig vigan játszik az istírmis bokákkal, a szellő pedig akadály nélkül jár ki s be. Megjegyeztem azt is, hogy az ilyen czifra felsőket inkább azok vásárolják, kiknek nincs szőttes rokojuk, hanem karton meg barech s Isten tudja, még minő flink-flánk, ringy-rongy. Eszembe jutott az az idő, mikor a székely leány férjhezmenetelkor egy hosszú bundát vitt s ezzel asszony korában végig megérte. Rokájáját és kendőjét maga szőtte, melyen soha sem fűtt keresztül a szél. De ennek az időnek, úgy látszik, vége kezd lenni. A székely szőttest már a gyárakban kezdik szőni, használata pedig szerepet cserél s az

uri rend kezd felöltöni legalább otthon. A szerepcsere még nem volna rossz, ha így történnék, legalább nem a szőttesre, mint árucikkre, de annál rosszabb a nép leányaira, kik a czifra ringy-rongyért elhagyják ősi viseletüket s elfeledik a székely asszonyok ősi büszkeségét, a szőttes szövését.

A czifrázkodásnak, mint fényűzésnek van bizonyos nemzetgazdasági haszna; azonban ezt a hasznat engedjék el falusi leányaink és asszonyaink; maradjanak meg a szövés-fonás mellett; dobják el a czifra rongyokat, mert higgyék meg, sokkal jobban és szebben áll testükön egy rend szőttes ruha, mint ha mindennap új meg új kartonba meg bareche-be öltöznek ki.

S z e m l e.

Zágrábban kedden nagy nap volt, a magyar országgyűlés határozatát végrehajtották: a kettős nyelvű felirattal ellátott czimereket zeneharosgás közt leszedték s felirat nélkül való czimerekkel cserélték ki. A zágrábiak nem rendeztek zajos demonstrációkat, de észrevehető volt rajtuk, hogy a magyar országgyűlés határozatainak végrehajtását elégtételnek tekintik. Már kora reggel híre terjedt, hogy a Gundulics-utcai és felső városi pénzügyi épületekről leszedik a gyűlölt czimertáblákat s mindkét épület előtt nagy néptömeg gyülekezett össze. 9 órakor egy század katonaság vonult ki, s egy katonai zenekar foglalt állást a Gundulics-utcai pénzügyi épület előtt. És azután a katonai zenekar rázendítette az

„O du mein Österreich” kezdetű osztrák hazafias dalt, s ennek az osztrák nótának a harsogó akkordjai mellett szedték le a hivatali szolgálók a magyar állameszme jelvényeit. Az épület előtt összegyűlt néptömeg gunyos megjegyzésekkel kísérte ezt a hivatalos akciózt, mely Hrvoics kormánybiztos jelenlétében ment végbe. Nem zajongtak, nem lármáztak. A katonai zenekar tovább harsogtatta az osztrák hazafias dalt, s a leszedett czimerek helyére kifüggesztették a minden felirat nélkül való czimertáblákat, a melyekről még a magyar nemzeti színtű szegélyeket is eltávolították. Ez a kir. biztos közbenjárására történt; mert a királyi biztos kiváló gondossággal mindazt megszüntetni igyekezett, a mi a horvátoknak nem tetszését, vagy pláne elégtelenségét előidézhethetné. Mikor a Gundulics-utcai épület előtt a zágrábiaknak tetszetős ünnepiségek véget értek, a század katonaság és a katonai zenekar a nagy néptömeg kíséretében a felsővárosi pénzügyi épület elé vonult és itt ismétlődött az előbbi jelenet. Újra harsogott az „O du mein Österreich”, leszedték a magyar felirással ellátott czimereket s feltűzték a felirat nélkül való csupasz czimertáblákat. A néptömeg itt sem demonstrált zajosan, de a gunyos kifejezések egymást érték. — Alkalmassint rövid idő múlva bekövetkezik a királyi biztosság megszüntetése és Ramberg br. a közigazgatás vezetését átadja az ujonnan kinevezendő bánnak, vagy pedig a báni helyettesnek. És ezzel véget ér majd az a botrány, a mely hónapokon át izgatottságban tartotta Magyarországot és Horvátországot.

A király Szegeden.

Hétfőn a királyi program szerint reggel nyolczadfelőrákor elhagyta lakását s nyolcz órákor kedvező időben kezdte meg körutját,

nyozódik s a sziv földöntúli üdve alatt szét-feszüléssel küzködik.

* * *

A „kétvízköz” negyedben felsikolt a távozó gyorsvonat éles, hasító füttye.

Azok ott mennek az üzlet, az élelem, a bajok és a hétköznapi nyomorúságok útján... Szegény bolondok! hogy lehet egyéb gond is, mint a szerelem; egyéb cél is, mint a boldogság; egyéb törekvés a boldogításnál, a gyönyörnél, hogy valakit boldoggá tehetünk, a ki azért hálásan, ragaszkodással hozzánk emeli fel tekintetét, telve kibeszélhetetlen szerelemmel, el nem mondható tödvösséggel! Csak menjetek, szegény bolondok, üres ábrándjaitok után; csak menjetek!!

* * *

... Mintha fejét mozdította volna... Hátranyultam. Ott van az ágy, ez az érintetlen szűzi fekhely. Egy kicsiny párnát vettem el, gyöngéden feje alá lopva. Olyan hálásan tekintett rám, s mintha azt beszélte volna az a fekete szem:

— Köszönöm. Maga eltalálta. Most már oly jó így!

Feje felett a falon az ő arcképe állt, a costumben, mint virágáros leány.

Ismeretségünk első napjai azok. Ott

A „Székelyföld” tárczája.

Egy boldog óra.

Szép nyáresti alkonyat. A szobában csak ketten valánk. Az ablak, mely az utcára néz, függönyvel eltakarva; a másik az udvar felé, hogy a kis kert rezedáillata szabadon ömölhessen, nyitva hagyva. És künn semmi zaj. Távol, távol, bágyadtan áttetszőleg, mintha visszasütne az elhunyt napnak fénye; vagy tán a kelő csillagok fénye az?

Sarokban, hogy ha nyílik az ajtó, általa eltakarva, ültünk a kis divánon.

Szolt:

— Nézze meg, szivem, hány óra is van.

— Hét óra ötvenhat percz.

— Jó; köszönöm. Most már mondok valamit. Nézze csak, ugy-e gyerekes vagyok ujjlag? Nekem oly rég hiányzik valami; oly rég készülök kérni valamit magától, ha maga meg nem haragudnék érte!

Kezem után nyult s hosszan rám tekintett.

— Jó; úgy látszik, nem haragszik.

Hát miért is tenné maga? Tudja, mit kérek?

— Szóljon, lelkem, már rég lesem.

Kíváncsi vagyok.

— De igérje, hogy megteszi nekem.

— Feltétlenül meg.

— Köszönöm. Hát csak ennyi az egész... De aztán se ne nevéssen, se ne szóljon. Csak tegye meg. Vegye ki az óráját ismét. Mennyi is most?

— Ime: hét óra ötvenhét és fél percz.

— No hát most hét óra és ötvenhét percz van. Épen jó; legalább könnyű a számítás. Egész órákban és fertályokban nekem mindig nehezebb szokott lenni... Üljön közelebb ide mellém; így. Jó. Most balkarjával ölelje át az én nyakamat, hogy hajthassam fejemet a vállára és — mert oly régóta vágyom utána — hát csókoljon meg engem, és csókoljon meg anyiszor, oly hosszan, míg egy teljes óra eltelik, a míg nyolcz óra ötvenhét és félperczen lesz a mutató.

* * *

A hold azalatt lassanként beönté sugarait az ablakon; a függöny halvány árnyat hintett a padolatra, mi mint borutlan homlok az átlébben sötét gondolat, alig hagyott valami nyomot. Künn egy-két járókelő távozó léptei adtak csak némi zajt.

Oly jól esett az a néma csönd!

Átöleltem, ajkam ajkára szorítva.

Tábornoki egyenruhában a város háza előtt ült udvari kocsi. A fogatok menetét Szilva főkapitány vezette, a király kocsija előtt hajtatva. A társaság a Széchenyi-térről a budapesti sugárúton, a londoni körúton át a mars-terti csendőrségi laktanyához hajtatott. A király, kit Neugebauer őrnagy parancsnok fogadott, behatóan megtekintette a csinos épületet s aztán áthajtatott a nagy gyalogsági laktanyába. Innen a berlini körúton át s a tő mellett el, a honvéd laktanyához kocsizott. Itt Védő Jenő őrnagy, helyettes parancsnok fogadta és tette megjelentését. A laktanyák berendezése és a legénység kinézése fölött ő felsége megelégedését nyilvánította s erre a fogadalmi kápolna elé hajtatott, hol a főbejártnál Haynald bibornok-érsek nagy segédlettel várta s megérkezéskor a küszöbön megállította. Erre a király kíséretével, a bibornok-érsek által vezetve, a kápolna belsejébe lépett és rövid ájtatosságot végzett. A rövid ájtatosság elvégzése után ő felsége visszatért a Gizella-térre, s innen az iskola-, bástya-, Batthyány- és György-utcákra, továbbá a vásárhelyi és római körúton át a Tisza-utczába, ezen keresztül pedig Tápé felé hajtatott. A község főutcájának bejáratánál diadalív volt lombfűzerekből, „Isten hozott“ felirattal. Tápé egész közönsége sorfalat képezett. Elöl állottak fehérbe öltözött kis leányok, valamennyien virágokkal, ezek mögött az öregek. A diadalkapu előtt Rónay főispán, Stammer alispán, Szalay szolgabíró, Sihagi szegedi szolgabíró, Pallavicini Sándor örgróf, Sándorfalváról egy küldöttség a tápói jegyző vezetésével, meg a falu nagyobb gazdái riadó éljenzéssel fogadták ő felségét. A templom és több ház nemzeti színű zászlókkal volt ékesítve, a harangok zúgtak. Hegedüs István községi jegyző a király elé lépett és beszédet intézett hozzá, melyre ő Felsége meglepő szavakkal válaszolt. A lakosság hosszas, lelkesült éljenzéssel fogadta a király szavait, a ki ezután több kérdést intézett a községi bírónak, a jegyzőhöz és a lelkészhez.

Ezután kíséretével együtt a diadalív két oldalán rögtönzött kis ipartelephoz ment, hol 6–10 éves leánykák a legnagyobb léleknyugalommal s valóságos öntudattal mutatták be Tápé országserze ismeretes iparágát: a gyékényfonást. A kis leányok ügyesen sodorták a hosszfonalakat, melyeknek egy része már be volt kapcsolva az egyszerű állványba; ennek kellő közepén egy másik lány ült, ki a hosszfonalakat sebtiben összefonta vetőlékfonalakkal.

Tizenkét órák ő felsége kísérete társaságában reggelizett. Délután 1 órák magánkikhallgatást adott, melyre mintegy 100 magánfél jelentkezett.

Délután három órák program szerezint körutat tett a király a városban udvari kocsiában.

Az ünnepiességeknek kétségtől leg-érdekesebb része volt az újszegedi néptün-

nep. A felség megnézte az összes kunyhókat, megállt az egyes bográcsok előtt, körüljárta az egész tisztást, mely hálálal volt bekerítve, mikor a tolongás akkora volt már, hogy alig juthatott előbbre és kísérete kénytelen volt elmaradni tőle, s mondta a miniszterelnöknek, hogy üljének kocsira. A néptömeg zajos éljenzése kísérte a távozó királyt a szállásáig.

A felség a folytonos kocsizás, járás-kelés, kihallgatások dacára is folyvást vidám volt. Tüzijáték után hazatérve, nem ment mindjárt nyugalomra, hanem levelet írt a trónörökösárnak, átvásta és aláírta az okmányokat.

Kedden ő Felsége, kíséretével együtt, Ásotthalma pusztára rándult, hol legelőször is a pusztai iskolát látogatta meg. Az iskola előtt nagy néptömeg várta s éljenzte ő Felségét, s egy gazdaember egyszerű és szép beszéddel üdvözölte, megjegyezvén, hogy ő Felsége uralkodása alatt részesült Magyarországon az általános oktatás áldásában, mire ő Felsége köszönetet mondott a szívélyes fogadtatásért. A tanoda összes berendezése felett nagy megelégedésének adott kifejezést.

Délután 1 órák volt a Somogyi-könyvtár megnyitási ünnepe. Itt a könyvtári igazgató üdvözölte a Felséget, ki röviden válaszolva, az intézetet megnyitottnak nyilvánította. A könyvtár illetőleg több kérdést intézett a könyvtár igazgatójához és a díszes, szélszerű berendezés felett teljes megelégedését nyilvánította. A könyvtári igazgatói szobában nevét a vendég-könyv külön diszlapjára jegyezte fel.

Meglátogatta ő Felsége még a reáliskolát, a belvárosi elemi fiúiskolát, a főgymnasiumot, a polgári leányiskolát, a szegényápolót, a városi árvaházat, a városi kórházat, a büntető törvényszék épületét, a rókusi kórházat, a rókusi kisdóvó-intézetet, a református templomot, a pénzügyi igazgatóságot, a kincstári jószágigazgatóság helyiségeit, a polgári törvényszéket s a posta- és távirahivatalokat.

Délután 6 órák udvari ebéd volt, melyen 70 vendég, részint vidéki küldöttségi tagok, részint a szegedi előkelőségek sorából vett részt.

A város által este 8 órák a színházban a királyi tiszteletére táncszívalom rendeztetett, mely fényesen sikerült. Háromnegyedkilenczór érkezett ide ő Felsége s néhány táncot kedvtelten végig nézve, háromnegyedtízór mindenfélét szívélyesen köszönt s távozott.

Szeged közönsége méltóképen búcsúzott el királyi vendégétől. A színházról a pályaházig beláthatatlan néptömeg állt. A király mindenfelé mosolyogva köszöntötte. Tisza Lajossal kezét szorított s következőleg szökött hozzá: „Sie haben mir schöne Tage bereitet, ich habe grosse Freude gehabt.“ A miniszterelnökhez így szökött: „Auf's Wiedersehen!“ Pálffy polgármesternek mo-

solyogva mondá: „Még egyszer szívesen köszönöm.“ Aztán a vonat a nép zajos éljenzése között tova robogott.

Az erdélyi róm. kath. status-gyűlésről.

Tisztelt szerkesztő ur!

Szükségesnek látszott az erdélyi róm. kath. statusnak f. hó. 9., 10. és 11-ik napjain megtartott gyűléséről szerkesztő ur engedelméből a „Székelyföld“-ben az alábbi értesítést közzé tenni, annál is inkább, mert a katolikus hívők zöme által lakott belső Székelyföldet is közelről érdeklő határozatok hoztak s mert továbbá a tárgyalásokról több lapban eddigelé napvilágot látott valamennyi tudósítás a tárgyalásos hűséget sok tekintetben nélkülözi.

Értesülésem szerint csaknem minden tudósítás foglalkozott Dr. Tódor József theol. tanárnak már az igazolási eljárás rendjén felmerült és mondhatni feltűnést keltett azon indítványával, mely szerint Ugron Gábor képviselőt a katolikus kérvényeknek az országgyűlésen történt tárgyalásánál követett katolikus ellenes magatartása miatt, mint olyant, ki a statushoz fűző köteleket — mint mondá — sajátkezűleg tépte szét, igazolatlani nem akarta.

Ezen indítványt és az arra következő heves jeleneteket minden tudósítás a saját álláspontjának kedvezőbb oldalról fogta fel és adta elő.

Igyekezni fogok tárgyilagossá és rövid lenni. Dr. Tódornak állásából folyó buzgósággal és fiatal heve által is élesített, nem épen simán előterjesztett indítványa nézetem szerint sem volt alkalomszerű, helyes és tapintatos; de aztán az Ugron védekezése sem volt ám kiméletes és a gyűlés tekintélyének megfelelő! Ő, a ki 12 éves parlamenti szereplésére a gyűlés színén is büszkén hivatkozott, valóban tartózkodhatott volna a kihívó taglejtéssel kísért „éretlen ifju, toladó és tudatlan“ kifejezésektől. Ez nem volt helyes és szükségképpen provokálta a gyűlésnek az egyszerű napirendre térésre szóló határozatát, a püspöknek jegyzőkönyvre vett azon kérésével kiegészítve, hogy kath. status tagjai ne csak a status-gyűléseken, hanem azonkívül is legyenek igaz katolikusok és védjék őszintén a katolikus érdekeket.

Megkísérletet ugyan második nap — maga Ugron által is — a jegyzőkönyv hitelesítésénél, a Tódor indítványának, mintegy az Ugron részére szolgáltatott elégtétellel megörökítésül leendő jegyzőkönyvre vétele; azonban a gyűlés — noha némelyek oly feltétel alatt, ha az Ugron válogatott kifejezései is szó szerint beiktattatnak, beleegyezni látszottak — ezen kellemetlen incidens felett egyszerűen napirendre tért és így sem rosszalta, sem pedig Ugronnak nem szolgáltatott fényes elégtételt, mint az itt-ott bizonyos tendenciával állítatják.

S ha elfogulatlanul bíráljuk a történeteket, úgy fogjuk találni, hogy ez nem is lett volna helyes; mert a mint kifogásolható Tódornak a parlamentben elmondottakra bázisozott indítványa, épen úgy nem dicsérhető Ugronnak a parlamentben és a status-gyűlésen követett egymástól eltérő magatartása. A parlamentben elítélte a kath. kérvényeket; a status-gyűlésen pedig a titok-tartás szükségességét még ugyan hangsúlyozta.

De menjünk tovább, mert még talánunk több pontot, a melynél ugyan tárgyalagosabb, azonban mégis heves viták merültek fel.

Az igazgató tanácsnak 3 főrésze osztott jelentése a gazdasági, elemi iskolai és gymnasiumi ügyek bizottságainak adattak ki jelentéstétel végett.

A tárgyalás második napján a gazdasági ügyek vétetvén elő, hosszabb viták fejlődtek ki a nagyalmasi uradalom, a csik-somlyói megyéhez megvétele, a kantai gymnasium segélyezése és a status értékpapirainak konvertálása felett.

Igen természetes, hogy a harcot minden ponton Ugron vette fel, ki — melleleg legyen mondva — sok hasznos szolgálatot

tett a gyűlésnek most is, de ha több mérséklettel és alapos meggyőződésre fektetett tárgyilagossággal szól vala az egyes tárgyakhoz, még több sikert arathatott volna.

A gyűlés föl, amára visszatérve, a nagyalmasi uradalmi sorsa feletti határozat alban vonható össze, hogy az uradalomnak biztos kezébe való bérbeadása, vagy ennek nem sikerülése esetén más kezelési rendszernek behozatala végett egy 3 tagu bizottság küldetett ki.

A somlyói megyeháznak 10.000 forint való megvétele, a kantai gymnasium segélyezési ügyének pedig az igazgató tanács általi tanulmányozása határoztatik el.

Mindkét ügy a belső Székelyföldet igen közelről érdekelvén, az idevonatkozó vitát részletesebben fogom ismertetni.

Az igazgató tanács a csiksomlyói tanulól ifjuság kedvezőtlen beszállásolási viszonyait megfontolva, csaknem tizedrész poton áron kialakított épületnek nevelési célokra való megvételét ajánlja. S mit tesz Ugron ezen javaslattal szemben? Talán komolyan és részletesen indokolt ellenjavaslattal áll elő? Távolról sem! Hanem a nála megszokott könnyedséggel elmondja, hogy milyen gazdag Csikmegye, és hogy most egy minden áron eladandó oly épülete van, melyet nem bir fenntartani, de melyre különben is az igazságügyminiszternek a börtönhelyiségek felett betáblázott szolgalmi joga van és a mely épületnek átalakítási és beruházási költségei a status alapvagyonát jövőre mily nagy mértékben fogják igénybe venni; miért is a vásár késleltetését, jobban mondva örök időkre való elhalasztását célzó azon indítvánnyal állott elő, hogy az ügy bővebb megfontolás végett adassék vissza az igazgató tanácsnak.

(Vége követh.)

Felhívás.

K.-Vásárhely, 1883. okt. 15.

Az 1848—49-ki szabadságharcban Háromszék megye területéről több mint 960 székely honfitárs vérzett el, kiknek emléke ez évi november 2-án fog Sepsiszentgyörgyön ünnepélyesen megörökítettetni.

Tisztelt honfitársak! Csak annak a nemzetnek lehet biztos jövője, szilárd fennállása, a mely kegyeletes érzelmmel viseltetik fényes múltja iránt. A mely nemzet úgy politikai, mint harczmezei mátyrjait nem feleli; azoknak hőstetteit, áldozatkészségét tiszteletben tartja; szent emléküket a jövő nemzedéknek átadni s ezáltal a feledéstől megórizni kívánja: az tud is, akar is önzetlenül, biztosan munkálkodni hazája nagyságán, boldogságán.

Ezen magasztos érzelme ösztönözte a Rikán belőli 1848—49-ki honvéd-egylet tagjait, hogy a szabadságharcban Háromszék megye területéről több mint 960 elvérzett honfitársainak drága emlékét a feledéstől megóvják s a jövőnek megörizzik.

Ezen magasztos célú úgy vélte elérhetni, hogy az elvérzett honfitársak névsorát nov. 2-án Sepsiszentgyörgyön a fenkölt lelkű honleány özvegy Cserey Jánosné sz. Zathureczky Emilia által alkotott s a székely nemzetnek ajándékozott muzeum kincses falai közé helyezze s ünnepélyesen letéteményezze.

Ezen kegyeletes ünnepély megtartásának minden székely magyar hazánkfának részvételtjes megjelenését hazafiai örömmel látandja az 1848—49. Rikán belőli honvéd-egylet.

K. Horváth Ignác,

a Rikán belőli honvéd-egylet elnöke.
1848—49-ki honv. h. alezredes.

valék a táncsteremben; ismeretlen voltam a társaság nagy felével. Vele is alig egy párszor futólag találkoztam idegen.

De immár régen szeretém.

Baljában kis kosár, a mi telve van virágokrocskakkal, lebegő szalagszálakokkal. Szép, öröme gyújtó alak, midőn így, azzal az ő egyszerű, igaz modorával, félíg lehunyta nagy, beszédes szemével hozám lépett, a kosárkát előm tartva:

— Nem parancsol virágot, uram? Olcsón adom!

Az a kép oly hű, mint épen a jelenet vala: igaz, őszinte.

A csokor itt van még most is, hervadtan, illatlanság... *

És abban a nagy, névtelen mélységű gyönyörözésben, hogy ott tarthatod karjaidban azt, kit lelked minden gondolatával szeretsz, érzed, sejtessz: lassan, mint a virágok nyílása, látszólag ok nélkül, mint tő tükrének meglegbenése, felébred lelkedben egy gondolat, a mely kinos, bántó, gondolata, sejtelve a jövődönék, a holnapnak. A telhetetlen szív, a gyarló kedély felteni kezdi kincsét, s mint a fukar, hogy elvesztheti birtokát, előre áterzi a keserűségek minden kétségbeesését, okatlanul, egy sötét gondolatra, bántó feltevésekre rakva bánatának nehéz épületköveit! ... Pedig ő ott van karjaid között; szemei lehunytan, ajka édesen tapadva ajakadra; ölelheted, bizhatsz benne, mert hisz szeret, a tied minden gondolata, minden vágyódása; bened, általa remél üdvöt és jövődöt!

Bolond szív, hogy vesztéseinek lehetőség is megkeserítheti legszebb örömeit! Gyarló teremtmény! hogy élte legáldottabb perceiben is kételyekre gyul s bánattal gondol az üdvöből a holnap esélyeire!

Légy boldog, ha annak föltételei fenn forognak s botoran ne riaszd szét álmodásidat.

„Maradj az élve kintál közelben
S tán szebb, de csalfább távol ne keress!“

* * *

Kivette óramat. Az idő lejárt.

Nevetve felült helyében. haját hátra vetve:

— No, jó volt? Nem fáradt el, szívem?

— Boldog valék!

Aztán eljöttem.

Kézen fogott, elkísérve az ajtóig, a hol búcsút vettem.

Feje felett már égett az utcai lámpa, fényes kört vonva a kedves alakra, a mint ott állt vidáman, gondtalanul, önfeledten, hajában egy halvány sárga rózsával, félkarjával a falhoz támaszkodva.

A sarokról visszazéstem még egyszer.

A fehér kendő meglíbban feje fölött kis kezében, a minek lehulló redői oly édes ellentétet képeznek sötét fürtjeivel, halvány arezultával! ... Búcsúzóul újat ajkaira nyomja, kezével még egyszer üdvözölve.

— Jó éjt, én édes életem!

K. F.

Kiállításunk.

I.

A tenyészmarmhakat bíráló bizottság jegyzőkönyve.

Felvetett Győ.-Szent-Miklós 1883. október 7-én, a csikmegyei gazdasági egyesület által Győ.-Szent-Miklós rendezett állat-, termény- és iparkiállításán a tenyészsarvasmarmhák megbírálására megválasztott bizottság által.

Jelen voltak: Vajna Tamás elnök, Kovács Antal jegyző, Kun Illés előadó, id. Puskás Sámuel, Kopacz Lukács bizottsági tagok és Deák Ignác megyei közigazdasági előadó.

Kiállítottak:

I. Bikák: a) 3 éves felüli 12, b) 2—3 éves 4, c) 1—2 éves 10; összesen 26.

II. Borjas tehének: a) erdélyi magyar faj 87, b) pincozai 5; összesen 92.

III. Üszők. (ünök) 1) 2—3 éves 27, 2) 1—2 éves 19; összesen 46.

Mindössze tehát kiállított 164 drb.

A bíráló bizottság a kiállított összes tenyész-sarvasmarmha-állományt bíralt alá vevén, a következő megállapodásra jutott:

Ad I. a) A 3 éves felüli tenyész-bikák között o-topliczai Urmánczi Jánosnak 4 éves bikája az 1-ső, alfalvi Rosdás Antalnak 7 éves bikája pedig a 2-ik díjjal lennének jutalmazandók; miután azonban ezek nem megyebeliek, mellőzendők és így Győ.-Szent-Miklós községnek 5 éves bikája nyerte az 1-ső 4 drb arany díjat.

Ad I. b) a 2—3 éves bikák után: Cs.-Szt.-domokosi Karda Lajosnak az 1-ső 3 drb arany díj.

Ad I. c) az 1—2 éves bikák után: alfalvi Roth fiúvéreknak az 1-ső 3 drb arany díj, Szopos Józsefnek a 3-ik 1 drb arany díj ítélte.

Az I. a. b. c. pontok alatt felsorolt bikák közül több, a gazdasági egyesület által 177. sz. a kiadott tervezet értelmében díjazandó állat nem találtatván, az itt megakarított 11 db arany és db 3 ezüst tallér a borjus teheneknél határozott kiadtnál.

Ad II. A borjus tehének után: alfalvi Jakabfi B. Miklósnak az első 4 arany díj, alfalvi Rosdás Antalnak a 2-ik 3 arany díj, szárhegyi Mincos Antalnak a 3-ik 2 arany díj, Szebeni Istvánnak a 4-ik 3 ezüst tallér díj ítélte.

Továbbá a bikák csoportjában fenntartott díjakból 1—1 drb arannyal jutalmaztattak: verebesi Kovács Gergely tehene, csikszentgyörgyi Márton Péter tehene, tekerőpataki Tódor Péter tehene, szárhegyi Nagy Imre tehene, győ.-szentmiklósi Réthi József tehene, győ.-szentmiklósi Péter Lajos tehene, győ.-szentmiklósi Balázs István tehene, szárhegyi Keresztes Fülöp tehene, szárhegyi Keresztes Antal tehene.

Ad III. 1) 2—3 éves üszők után: ditrói Csiki Sándor az első 3 drb arany díjjal, ditrói Lukács János a 2-ik 2 drb arany díjjal, alfalvi Kiss Elek a 3-ik 1 drb arany díjjal, győ.-szentmiklósi Balás Gergely a 4-ik 3 ezüst tallér díjjal jutalmaztattak.

Továbbá a bikáknál fennmaradt jutalmakból: győ.-szentmiklósi Biró János üszője 1 drb aranyat nyert.

Ad III. 2. 1—2 éves borjuk után: az első díjra érdemesnek egy sem találtatván, győ.-szentmiklósi id. Avéd Kristóf a 2-ik 2 arany díjat, ditrói Kopacz István a 3-ik 1 arany díjat nyerte. Továbbá a bikáknál visszatartott összegekből Bara István borja 1 drb arannyal jutalmaztattott.

E mellett dícsérő oklevélre érdemeseknek ítéltek:

1) 3 éves felüli bikák után: o-topliczai Urmánczi János 1 drb bika után, alfalvi Rosdás Antal 1 drb bika után, Szárhegy közsege 1 drb bika után.

2) 2—3 éves bikák után: Alfalu község 1 drb bikáért, o-topliczai Urmánczi János 2 drb bikáért.

3) 1—2 éves bika borjukért: alfalvi felső népiskola 1 drb borju után, alfalvi Roth fiúvérek 3 drb borju után, o-topliczai Urmánczi János 2 drb borju után.

4) Borjus tehének után: alfalvi Kiss Elek 2 drb, alfalvi Laackó András 1 drb, alfalvi Rosdás Antal 3 drb, ditrói Csiki Sándor 1 drb, szárhegyi Vákár fiúvérek 1 drb, ditrói Siklodi János 1 drb, alfalvi Roth János 4 drb, szentmiklósi Balázs István 1 drb, szentmiklósi Bakos Ferenc 1 drb.

5) 2—3 éves üszők után: alfalvi Avéd János 1 drb, alfalvi Lukács István 1 drb, alfalvi Lőrincz Vilmos 1 drb, alfalvi Vargyas Máté 2 drb, alfalvi Fülöp Sándor 2 drb, alfalvi felső népiskola 2 drb.

6) 1—2 éves üszők után: alfalvi Roth fiúvérek 1 drb, alfalvi Rosdás Antal 2 drb, győ.-szentmiklósi Balázs István 1 drb, győ.-szentmiklósi Csörgő Venczel 1 darab, győ.-szentmiklósi Molnár András 1 darab, győ.-szentmiklósi Csizsar Albert 1 drb.

Ezeket kívül a Győ.-Szt.-Miklós község által a saját közsegebéli tenyészmarmhákra kitűzött díjakat és pedig: Török Jó-

zsef 1 drb borjas tehene 6 drb ezüst tallért, Magyar István 1 drb üszőért a 3 drb ezüst tallért nyerte meg.

Ezzel a jegyzőkönyv oly megjegyzéssel záratik be és iratik alá, hogy a jutalomdíjak a helyszínen az illető tulajdonosoknak, illetőleg megbízottjaiknak a bizottság jelenlétében a megyei gazd. egyesület elnöke által kiosztattak, a dícsérő oklevelek kiállítására pedig az egyesület titkára kéretett fel.

7) A csikszeredai és gyergyó-alfalvi gazd. felső népiskolák által versenyen kívül kiállított sarvasmarmhák — mivel pénzbeli jutalmakra a szabályok értelmében nem pályáztak — dícsérő oklevéllel tüntették ki, még pedig:

1) A csikszeredai f. népiskola a honi és idegen (pincozai) fajta sarvasmarmhák sikeres tenyésztéséért.

2) A győ.-alfalvi a honi fajta tenyésztéséért.

Végül a bizottság dícsérő oklevéllel tüntette ki Deák Ignác közzagd. előadó által versenyen kívül kiállított 2 drb pincozai fajta üszőjét.

A megmaradt 2 drb arany egyesületi elnök ur kezénél hagyott.

K. m. f.

Vajna Tamás, elnök.

Kovács Antal, jegyző.

Deák Ignác, mint közz. előadó.

Idősebb Puskás Sámuel, elnök.

Kun Illés Vilmos, előadó.

Kopacz Lukács, bíráló b. tag.

Mindenféle.

— **Utmunkaátvétel.** A kir. mérnöki hivatal f. hó 23-án fogja az utmunkát átvenni. Felhivatnak a kézdivásárhelyi (és vidéki) utmunkakötelezetek, hogy jelzett ideig a kötelezett halmokat hordják ki, mert ellenkezőleg a halmok kétszeres értéke fog rajtuk felvétetni.

— **Difteritis.** Albert Balázs csikszeredai kereskedőt szomorú csapás érte: f. 14-én egyszerre két fia lett a difteritisz áldozata. Azután még két fia ugyanezen betegséget kiállotta s már mindkettő javulóban van.

— **Diszes esküvő** volt a múlt héten Szálláspataknál, Hunyadmegyében; csik-topliczai Lázár László, csiktopliczai Lázár Pál Oszkár laposnyaki nagybirtokosnak nevelt fia tartotta esküvőjét a szelleműs szép Kenderesi Klárával, Kenderesi Mihály földbirtokos és törvényszéki ülnök bájos leányával. A vőlegény és örömapák fekete díszmagyarban voltak; az esketést Véber Béla főesperes és címzetes kanonok vezegte. Násznagyk: Lázár György volt országgyűlési képviselő s kellemes neje, Kenderesi Árpád földbirtokos és kedves neje; vőfélyek: Lázár Árpád, ifj. Lázár Farkas; nyoszolyó-leányok: Nagy Kata, Lázár Margit voltak. Jelen voltak még: báró Bánfi Dénes és neje, báró Nopcsa Elek, Kenderesi Ernő, Nagy Lászlóné, Simon Gábor, Mara László és több rokonok. Az esketés után diszes lakoma mellett jól sikerült pohárköszöntések közül legelőbb Véber Béla emelt poharat a fiatal párra, azután a vig lakodalmásoknak egy része a fiatal párral Lázár Pál Oszkárnak négy négyes csinos fogataival Dévára robogtak. Déváról a fiatal párt azonnal a reájok várakozó, ugyan a Lázár Pál Oszkár ötödik négyes fogatja, leendő otthonukba Laposnyakra vitte, a hátra maradt lakodalmások pedig világos viradtig násznagy Lázár György vendégszerető házában vigadtak.

— **A revolveres árendás.** Csik-Szeredában lakó Szabó János — a ki Fitódban az atyafiak rózsás kedélyének előidézésére szolgáló szesznek privilégizált árultatója — a napokban értesült arról, hogy a jó fitódiak, nem elégedve meg az általa szállított aromátikus fluidummal, egy-egy korsócskával olyan helyről is csempészgetnek, a hol pár krajczárral olcsóbbat és jobb minőségűt tudnak szerezni. A magát jogaiban megsértettnek érző árendás fiával és szolgálójával együtt a helyszínére vonult, hogy a tetteket felfedezze. Szerencsés pillanatban érkezett, mert a gyanúsítottaknál sikerült is pár korsó búfejtetést felfedezni. A korsókat konfiskálta, s hogy tartalmuk használhatlanná váljék, menten földhöz is vágta. Ezután a diadalmasan hazavonuló árendást az összecsődült szomszédság oly czimekkel tisztelte meg, hogy az haragra gerjedvén, az összegyűltekre három lövést tett; a három golyó közül egyik egy aszszonyt a karján sebesített meg, a másik egy férfit hátába fúródott. Az ügy most a bíróság előtt van; ott majd megváltik, hogy

vajjon szabad-e bárkinak — még ha az ember árendás is — revolverrel az emberek közé lődözgetni?

— **Kinos feltűnést** keltő eset történt a fővárosban. A főügyésznél ugyanis feljelentés tétetett, mely szerint a „Függetlenség” című napilapnál a csángók javára begyűlt összeget hűtlenül kezelik. A neveztet lap kiadóhivatalának távollévő vezetőjét, Verhovay Lajost (a szerkesztő testvéröcséjét) e feljelentés következtében S.-A.-Ujhelyen elfogták s a fővárosba vitték. A nyomozás csakugyan kiderítette, hogy a begyűlt összegnek egy része hiányzik. Verhovay Gyula, a neveztet lap szerkesztője, a vizsgálat folyamán úgy nyilatkozott, hogy a begyűlt összeg gyümölcsötetett, hogy többet kapjanak a csángók. A vizsgálat eredménye azonban — hir szerint — oly terhelő, hogy Verhovay Lajos elbocsátásáról szó sem lehet.

— **A farkasok** Kurtapatakon f. hó 19-én Jancsó Mihály lovának izmait kiszaggatták s azután néhány juhott összetéptek.

— **Véres verekedés** volt a múlt héten Csik-Szent-Imrén Törzsök Antal kocsmájában a falusi legények közt, mely alkalommal János István nevű legényt több bicskaszurással súlyosan megsebesítették s egyuttal keményen el is döngették. Az ügy a szentmártoni járásbírószá előtt van.

— **Meglötte a feleségét** csikszentsimoni Kerekes András f. hó 13. délután 4 órakor, czivakodás közben; az asszony azonnal szörnyet halt. A gonosztevőt azonnal elfogták.

— **Utolszor ment kalákába** csikcsicsói Kelemen János f. hó 15-én. Trágyázó kalákában lévén, a mint vasvillákkal a szekeret rakták, egyik rakó társa olyan szerencsétlenül döfte a vasvillát Kelemen arcába, hogy az szeme alatt az agyvelőig hatolt s a döfés, Kelemennek halálát okozta. Mint állítják, az eset csak véletlenségből történt.

— **Vádoltak padjáról.** Pákéi Janó Mózesnek libapescenyére fáj a foga, no meg egy kis gügyira szomjazott gégejének száraz csapja. Így, a miként ő elbeszéli, nem nagy fáradságába került K. András uramnak öt megnyerni arra, hogy a harmadrész nyereségért öröklődjék, míg ez Weisz M. semita polgártársuknak nyolcz hízó ludját kirepíti, azaz: kiakolbóítja a pajtából. Így is történt az Úrnak 1882. esztendejének nov. havaj 14-ik éjszakáján, minekutána szívós véreterítőtől egy pár rossz felvétel magukba szittak a gügyinak nevezett bájtárból. De itt is az a baj történt, hogy először K. András uram szedte rá Janó Mózes árva fejét, a mennyiben a kialakított harmadrész nyereséget nem adta meg, s másodsor, hogy ráadásul még a csendőrök is beleavatkoztak a dologba s mindkettőt a bíróság elé állították. Itten Janó Mózes nagy elkeseredésben teljes beismerő vallomást tett, de a mihelyt szabadon érezhette magát, úgy eltűnt, hogy csakis most lehetett ő kelmét kézre keríteni, s a kézdivásárhelyi tks. kir. törvényszék elé állítani. A f. hó 19-én megtartott végtárgyaláson is fentartotta beismerését s minthogy az is bizonyítva volt, hogy a ludak a pajta zárjának feltörése mellett lopattak el, a tks. kir. törvényszék zárt helyről, zártöréssel párosult lopás büntetéseért Janó Mózes hat havi börtönrre ítélte, a miben ő meg is nyugodott. — A kir. törvényszék fogházában letartóztatva levő Budi Moesel Esztojka fegyencz szobatársával és rokonával összeverekedett s a kezébe kapott kartáfyedővel, előleges pofok után, oly hevesen kezdte agybafofba verni, hogy csak a többi foglyok és az örök erélyes köztelépése gátolta meg a komolyabb baj bekövetkezését. Így is testileg súlyosan megsértette a megtámadottat. E tetteért a kir. járásbírószá fog felette itélni, s azután a kir. ügyészség, mint fegyelmi hatóság. Ezen Budi Moesel Esztojka oly megátkodott, rossz magaviseletű, hogy a fegyelmi büntetések egész sorozata ki lett már merítve reá nézve. S e mellett a fogházban is lopást követett el egyik fogolytársra kárára, miért 2 évi fegyház van reá kimérve a korábban kimért 3 évi fegyház mellé. Ha így folytatja, örökös lakója lesz a fogháznak.

— **Egy 9 hónapos fehér szőrű disznó** a kézdivásárhelyi rendőrségnél fel van fogva. Többeszi hirdetés dacára a tulajdonos nem jelentkezővén, f. hó 24-én a városház előtt el fog árvereztetni.

— **A „gyergyói első takarékpénztár” részvénytársaság** 1883. szept. havi üzletforgalmának kimutatása. Bevétele: Pénzkészlet-

áthozatal 1883. augusztus 31-ről 8426 frt 84 kr. Betét 34 tétel alatt 22.697 frt 82 kr. Visszafizetett váltó 31.778 frt 67 kr. Visszafizetett előleg 188 frt. Visszafizetett kötvény 9235 frt. Befizetett kamat 1232 frt 73 kr. Befizetett illeték 616 frt 22 kr. Betéti könyvecske 1 frt 50 kr. Kösedelmi kamat 8 frt 14 kr. Bélyegilleték 52 kr. Különféle 98 frt 40 kr. Összesen: 74.278 frt 89 kr. Kiadás: Visszafizetett betét és tőkésített kamat 24 tétel alatt 5038 frt 15 kr. Visszafizetett betét és tőkésített kamat folyó kamatai 31 frt 75 kr. Kölcsön adatott váltóra 32.266 frt 94 kr. Kölcsön adatottkötvényre 14.582 frt. Kölcsön adatott előlegre 118 frt Tisztviselő és szolga fizetése 1883. szept. haváról 170 frt 83 kr. Hetibiztosok napdijai 38 frt. Visszváltókra felvett kölcsönbevéltás 5200 frt. Folyószámlára felvett kölcsönbevéltás 4500 frt. Üzleti költség 2 frt 65 kr. Postadíj és fiókilletmény 5 frt 5 kr. Házbér 1883-ik év 3-ik évnegyedére 25 frt. Pénztárkészlet 1883. szept. 30-án 12.300 frt 52 kr. Összesen: 74.278 frt 89 kr. A „gyergyói első takarékpénztár” részvénytársaság elnökségétől, Gyergyó-Szent-Miklóson, 1883. szept. 30-án. Merza Kristóf, elnök. Juhász Károly, titkár.

— **A budapesti országos kiállításról** felelete érdekes és tanulságos cikksorozat jelent meg a „Gazdasági Mérnök” című mezőgazdasági és műszaki hetilap legutóbbi számaiban Bobula János, a főváros egyik legkiválóbb építésznének szakavatott tollából. Behatón ismerteti 6 cikkben a kiállítás programját s lelkes és hazafias buzditás kíséretében hasznos utmutatásokat is nyújt a kiállítani szándékozóknak, hogy mily irányban vegyenek részt a kiállításon. Ugyane számok gazdag és változatos tartalmából érdekesnek tartjuk még fölemlíteni a következő kitűnő szakcikkeket: A bécsi villamossági kiállítás. A Party-féle új méhkas és rajfogó (7 ábrával). Időjáróló (1 ábr.). Gazdasági iskoláinkról. Szalmaponyvák a kazlak befödésére (4 ábrával). Franciaország szőlőművelése és borászata. A pincoze-hőmérséklet befolyása a bor zavarodására (1 ábr.). Néptanítóink és a mezőgazdaság. A villamosság a malomiparban. A mak termeléséről. A svájci országos kiállításról (képpel). Zsáktartó-készülék (képpel). Fa-kő. A világ legerősebb fája. A kulturmérnöki szakképzés. Töltsük fel repozetéseinket! A tervezett Jordánvölgyi csatorna. (A Gazdasági Mérnök angolországi levelezőjéről). A chicagói vasuti kiállítás (képpel). Az Ohio áradásai és az erdőirtások. A gazdasági növények megokosodásáról. Új burgonyaszedő eke (képpel). Mérő-készülék az állati test megmérésére (1 ábr.). Gazdasági levél Párisból. A bolgari kender-kikészítő intézet. A gyümölcs eltartásáról. Városi utcák befásítása (2 ábr.). A korinthusi csatornáról. A poland-china szerződés (képpel). Ístálló sarvasmarmhák részére. A gyps mint trágya. Mozdonyok tűz nélkül. Sarvasmarmhatenyésztésünk emelésére szolgáló eszközök. A Szeremségi római csatornáról (7 ábr.). Keményítőgyártás kukoricából. A léghajózás problémája stb. E nagyobb szakcikkeken kívül minden számban közli a gazdasági téren történt közérdekű eseményeket, gazdasági, technikai és ipari hasznos tudnivalókat, találmányokat stb. A Gazdasági Mérnök megjelenik minden héten. igen diszes kiállításban, gazdag és változatos tartalommal. Szerkeszti és kiadja: Gondá Béla, miniszteri főmérnök, műegyetemi m. tanár. Előfizetési ára: negyedévre csak 2 frt 50 kr. Előfizetéseket úgy ez év elejétől, mint már a jövő évre is elfogad a Gazdasági Mérnök kiadóhivatala (Budapest, csillag-utca 8.)

Háztartás.

A beteg hordók helyreállítása.

A borok lehozása alkalmával az abból származó előnyt sokszor teljesen elrontja az a körülmény, hogy a hordó, melybe a bort lehozzuk, nem tökéletesen egészséges. Ha a must betöltésére is teljesen tiszta hordót kell használnunk, mennyivel inkább szükséges ez a már kiforrott bor lehozásánál!

A hordók betegségei közt a leggyakoribb a megsavanyodás. — A megsavanyodott hordók a tulságosan gondatlan pincekezelésnek bizonysítékai. Jó kezeléssel egyetlen bizonyos hordónak sem szabad előfordulni. Ha mégis ilyen valamiképp előjő, egészük ki erősen, öblögessük ki hideg vízzel több ízben és edes vízzel forrázzuk ki. Ezután mossuk ki még néhány-szor hideg vízzel, erősen kénézzük meg és jól dugaszoljuk be.

A levegő-iz akkor jó létre, ha a hordók sokáig a levegőn állanak, a nélkül, hogy előbb megkénéztettek és kellően be-

dugasoltattak volna. Ezen hibán a hordónak többször derekas kiforrázása és forró új borral való kimosatása által lehet segíteni.

A hordóforrázó vízhez sokan koriándrum magot, baraczk, izsop-majorana levelet, úrmöt, gyömbért adnak. Az ily aromatis forrázó víznek csak felette rövid ideig szabad a hordóban lenni, mert másképp a hordó a fűszeres ízt magába veszi és a bornak átadja. Ily fűszeres forrázó vizet csak oly hordókba kell tölteni, a melyekben gyenge bouquet nélküli borokat szándékoznak tartani; ezeknek jó, ha kevés fűszerizt kapnak. A forrázó víznek soha sem szabad a hordóban meghűlni s a hordót a kiforrázás után azonnal hideg vízzel kell kiöblíteni.

A kiégetést a francziák minden hordónál alkalmazzák; ez eljárás oly előnyöket biztosít, hogy mindenkinek lehet ezt ajánlani. A kiégetés a hordónak előzetes tökéletes kitisztítása után történik. A kiégetésre kozmamentes tiszta borszeszt alkalmaznak; a kozmás borszesz csak ártalmas. A kozmala ugyanis nem éget, hanem csak elillan, úgy, hogy a hordó felveszi a kellemetlen ízt. Kisebb hordónál előveszünk egy vászondarabot, borszeszbe mártjuk s egy sodronyra erősítve az akonán át a hordóba nyújtjuk. Most meggyújtjuk a borszeszt és a vásznat a hordó mélységének egy harmadig nyújtjuk be. A borszesz tökéletes elégeése előtt a vásznat kihúzzuk, hogy ez is meg ne gyuljon, mert ekkor égett vászon szagot venne fel a hordó, ez pedig igen kellemetlen.

Az ajtóval ellátott nagyobb hordókba az ajtón át öntik be a borszeszt, egy separóval szétzavarják és meggyújtják. Mielőtt a borszesz elég, az összegyűlt folyadékmaradékot eltávolítják és a hordót jól bedugaszolják.

A folyékony trágya felszívására a száraz hant vagy zombék igen alkalmas. Ha ezek négyzetes darabokban vágatnak fel a rétről, az istálló padlójára lehet őket rakni és tisztaság kedvéért szénát vagy szalmát kell rájuk hinteni. Egyszeri berakás 14 napra elegendő, 14 nap múlva a hant és zombék jól tele issza magát trágyalével és ekkor más trágyával együtt a compost halomba kell rakni. Oly szarvasmarhák alá, melyek földes istállóban állanak, jó fűrészpórt hinteni. Egy lábvastagságu ilyen alom egy hónapig eltart, ezután pedig compost-készítésre lehet felhasználni. A fűrészpórt nehezebben bomlik szét, de jobban megkötí a vizeletet, mint a hant. Hasonló célra fel lehet használni az erdőben egész télen át gyűjthető száraz levelet, melyeket az állatok igen jól összetaposnak. Arra, hogy az állatot a trágyalének ily módon való megkötése mellett tisztán is tartsuk, kevés több munkát kell fordítani, mely azonban a nyert trágya által bőven pótolható.

A konyhában tartózkodó svábok kiirtása végett hámozunk meg ugrókát és a vastag héjakat rakjuk azon ingókba, a melyekben e csuf bogarak tartózkodni szoktak. A héjakat időnként ujjakkal kell pótolni. A svábok az ugorkahéjtól kipusztulnak. Egy másik eljárás az, hogy zsákba egy darab kenyeret teszünk s a zsákot bekötetlenül éjjelre a konyhában hagyjuk. A svábok éjjel a zsákba gyűlnek és másnap forró vízzel le lehet őket önteni, mire eldöglének.

A közönség köréből.*)

Nyílt kérés.

(Ajánlva Háromszék megye alispánja nsgos Forró Ferencz ur becses figyelmébe.)

Papolez község közbirtokosai nevében még a múlt év szeptember havában, valamint ez év február havában Háromszék megye tek. alispáni hivatalához Papolez község előjárósága ellen több pontból álló fegyelmi jelentés tétetett, mely, dacára a benne felsorolt dolgok fontos és sürgős voltának, mind e mai napig nem intéztetett el.

Midőn ezt és e becses lapok 57, 58, 59, 62, 63. és 69. számaiban „Községi ügyek“ czim alatt megjelent közleményben nyilvánosságra hozott dolgokat a nsgos alispán urnak becses figyelmébe újból is ajánljuk, ezen ügyekre nézve több figyelmet kérünk. Ezt nemcsak azért kérjük, mivel mi, mint Papolez község közbirtokosai, érdekelve érezzük magunkat, hanem azon szempontból, mikép a felsorolt, nagy mér-

*) E rovat alatt megjelent közlemények közérdekből díjtalanul közöltetnek. A felelősség azonban a beküldött illeti. Szerk.

tékben iábra kapott önkényű eljárások- és fejetlenségeknek a törvény értelmében való megtorlását minden — a közügyért lelke sedni tudó — polgára hazánkban követelheti és méltán meg is várhatja az illetékes hatóságtól. Hisz már eléggé megmutatta a tapasztalat, hogy az ilyen lábrakapott eljárások és fejetlenségek megtűrése szomorú következtetéseket vont maga után.

Szükségfelettinek tartjuk felsorolni mindazon visszaéléseket, melyek az említett fegyelmi jelentésben leirattak és e becses lapok hasábjain nyilvánosságra hozatván, hallgatóság maga az előjáróság által is valóknak elismertettek. Célunk csak az, hogy itt a nyilvánosság előtt is illő tisztelettel ismételtén kérjük a közügyekért lelkesülmi tudó, páratlan igazságszerető alispánunkat: kegyeskedjék községünk jól fel fogott érdekében aként intézkedni, hogy a további hivatalos lépések a törvény szigorú alkalmazása mellett megtéteesenek s az ügy már valahára elintéztet nyerjen; mert csak így lehet közvagyonunkat a végpusztulástól, népünket az erkölcsi süllyedéstől, személyünket és vagyonunkat a szándékos és elemi károktól megóvni. Csak így lehet véget vetni a népben elterjedt azon hiedelemnek is, miszerint a községi előjáró önkényűleg tehet mindent, mert a felette álló hatóságok pártfogása alatt — némi rokonsági kapocs folytán — úgy is el leend nézve nekik bármí. Recta tueri.

Papolez, 1883. szept. 24.

Papolez község lakossága nevében Veridicus.

A szebeni kis lutri.

H u z á s o k t ó b e r 17-é n.
69. 36. 22. 10. 52.

Hivatalos árfolyamok a budapesti áru- és értéktőzsdén.
október 19-én.

Magyar aranyjárdék 6%	119.25
Magyar aranyjárdék 4%	86.85
Magy. papírjárdék 5%	85.55
Magyar vasuti kölcsön	138.25
M. keleti vasuti államkötv. I. kibocs.	91.—
M. keleti vasuti államkötv. II. kibocs.	113.50
M. keleti vasuti államkötv. III.	96.75
Magyar földtehermentesítési kötvény	99.—
M. földtehermentesít. kötv. záradékkal	98.—
Temes-bánati földteherm. kötvény	98.50
Temes-bánati földt. kötv. záradékkal	98.—
Erdélyi földtehermentesítési kötvény	98.—
Horvát-szlavon földteherment. kötv.	98.50
Magyar szőlődezmá-váltási kötvény	97.50
Magyar nyereséj-sorsjegy kölcsön	113.—
Tiszasababályozási és szegedi sorsjegy	109.50
Osztrák járadék papírban	78.40
Osztrák járadék ezüstben	78.90
Osztrák járadék aranyban	99.45
1860. államsorsjegyek	130.50
Osztrák-magyar bankrészevény	835.—
Magyar hitelbank-részevény	282.50
Osztrák hitelintézet-részevény	284.—
Ezüst	—

Cs. és kir. arany	5.69
20 frankos arany	9.52
Német birodalmi márka	58.90
London (2 havi váltókért)	120.10

Piaci árak		Kézdí- Vásár- hely	Csik- Szereda	Gy.-Szt- Miklós
		okt. 18.	okt. 17.	okt. 13.
		frt kr	frt kr	frt kr
Hétfő	Buza) tiszta	7 —	7 50	8 50
	) elegy	6 —	7 —	7 25
	Rezs) tiszta	4 20	4 50	6 25
	) elegy	—	4 —	5 50
	Árpa) tiszta	4 —	4 —	5 50
	) elegy	—	3 50	—
	Zab	2 80	2 20	2 25
	Törökbuza	4 —	5 50	6 50
	Kása) köles	10 —	10 —	11 50
	) árpa	—	16 —	5 50
Községi	Borsó	6 —	4 50	—
	Lencse	10 —	7 50	—
	Fuszulyka	6 —	3 20	—
	Lenmag	—	—	—
	Kendermag	—	—	—
	Bükköny	—	—	—
	Pityóka	1 50	1 25	1 25
	Marhahus	— 40	— 36	— 36
	Disznóhus	— 48	— 48	— 48
	Juh-hus	— 28	— 24	— 24
Dárab	Szalona	— 80	1 50	— 70
	Fagygyu	— 32	— 30	— 44
	Malacz	1 50	2 —	1 10
	Lud	1 10	90 —	1 —
	Bárány) fejér	—	—	—
	) fekete	—	—	—
	Egy pár csirke	— 60	— 55	— 60
	10 tojás	— 20	— 20	— 18

Felelős szerkesztők:

T. Nagy Imre, Dr. Kádbéő Ferencz,
Ifj. Dobay János.
Kiadó tulajdonos:
Szabó Albert.

Nyílt tér.*)

Nyilatkozat.

Alattirtak — mint megválasztott becsületbírák — kinyilatkoztatjuk, hogy a gyergyószentmiklósi Ferenczi György és Nagy Tamás között fennforgott becsület-sértési ügy mai napon előttünk a becsület és lovasiasság kívánalmainak megfelelő elintéztet nyert.

Kelt Gy.-Szt.-Miklóson, 1883. okt. 12.
Péter Lajos. Benedek György őrnagy,
Gencsi Alajos. elnök,
Lázár Menyhért. Orel Máté.

*) E rovat alatt megjelent közleményekért felelősséget nem vállal a szerk.

Hirdetmény.

Szt.-Katolna, Osdola, Gelencze, Zabolá, Petőfalva, Tamásfalva, Lemhény, Páva, Kézdí-Martonos és Bodza község-

beli határon fekvő és néhai özv. gróf Klébelsberg Vilmosné, szül. gróf Kun Josefa tulajdonát képező birtokot eladóvá tévén, ezennel közhirre teszem.

A birtok ugy egészben, valamint az egyes községben levő külön-külön szabad kézből eladatik.

Vásárolni szándékozók alólírott-hoz fordulhatnak úgy az egész, valamint az egyes községben levő birtok eladására vonatkozó szükséges felvilágosítások iránt.

Kolozsvárt, 1883. október hóban.

Almasian Vazul,
ügyvéd.

3—3

Sz. 706.—1883.

tkkvi.

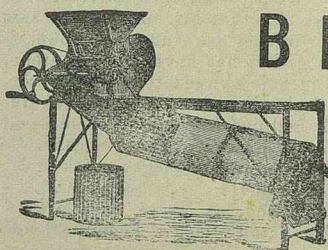
Árverési hirdetményi kivonat.

A gyergyó-sztmiklósi kir. Járás-bíróság, mint telekkönyvi hatóság köz-hirre teszi, hogy a m. kir. állam kincstár végrehajthatónak zsedánpataki Handarik Péter végrehajtást szenvedő elleni 72 frt 44 kr tőkekövetelés és járuléka iránti végrehajtási ügyében a csikszere-dai kir. törvényszék (a gyergyószent-miklósi kir. járásbíróság) területén levő a felső-tölgyesi 103. sz. tjkvben 2-től 8. r. sz. alatt foglalt ingatlanokra az árverést 324 frtban ezennel megállapított kikiáltási árban elrendelte, és hogy a fennebb megjelölt ingatlanok az 1883. évi december hó 3-ik napján délelőtt 11 órakor Tölgyes község házánál megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alól is el fognak adatni.

Árverezni szándékozók tartoznak 10%-át, vagyis 32 frt 40 krt készpénzben, vagy az 1881. LX. t. cz. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. sz. a kelt igazságügyi min. rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t. cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kelt Gy.-Szt.-Miklóson, 1883. évi szeptember hó 3-ik napján.

A kir. járásbíróság, mint telekkvi hatóság.

Ajánlja minden gazdasági kiállításon kitüntetett

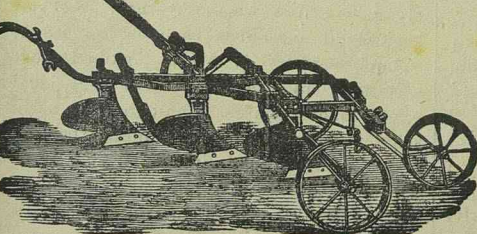
TRIEUR-JEIT

váltható szitákkal.

Gabonatisztító rostákat.

Tengeri-morzsolókat.

Lyukasztott és hasított lemezeket, mal-mok, méhészeti és technikai czélokra

JÁRGÁNY-CSEPLŐGÉPEKET

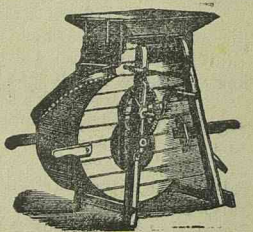
Továbbá e téren a legújabbat:

Schmid H. szabadalmazott nemzeti rostát,

1882. augusztus 3-án 17,567 sz. alatt szabadalmazva, mint egyedüli jogosított gyártója. Nagysága: 4 láb, 4 hüvelyk magas, 2 láb, 4 hüvelyk széles, súlya 50 kiló ára 55 frt.

Arjegyzék kívánatra ingyen és bérmentve.

Ny. Szabó Albert gyorssajtóján Kézdí-Vásárhelyt.

Szabadalmazott

hármass ekéket,

közönséges és aczél ekéket,

cséplőgép-lemezszitákat

gőzcséplő és járgánycséplőkhöz.

és minden egyéb gazdasági gépeket.